

Oldermand i Brolæggerlauget Claus Johnsen overrækker året Brolæggerpris til Landskabsarkitekt og partner i Lytt ArchitectureTorben Møbjerg, flankeret af Projektleder i Slots og Kulturstyrelsen, Palle Kristoffersen og af entreprenør Nicolai P. Hougaard, Svendsen Scheller, Hougaard & Petersen.

BROLÆGGERPRISEN 2020

Vinderen af årets Brolæggerpris er fundet og fejret ved en coronaramt ceremoni den 17. november, men inden vi kom dertil havde Dommerkomitéen i Brolæggerlauget i DI Dansk Byggeri indstillet tre kandidater. I Esbjerg blev det lange strøg med granit i smukke mønstre i Kongensgade indstillet, mens Aarhus kom i betragtning for et nyt byrum i Filmbyen i Aarhus. Det sidste af projekterne var ny granitbelægning i forbindelse med nye pullerter på Amalienborg Slotsplads.

Vi præsenterer her de to "runner-ups" og til sidst vinderen.

GÅGADEN I ESBJERG

Den omkring en kilometer lange Kongensgade, som er en del af et større byfornyelsesprojekt i Esbjerg Kommune, er under forvandling. Belægningen udføres i jetbrændt granit som en fortolkning af vadehavets smukke mønstre af strømribber i sandbunden, og motivet gennemføres ved at variere granitstenenes farve, størrelse, overflade samt belægningens fald.

Når arbejdet efter planen står klar i 2021, vil Kongensgade være løftet til en attraktiv handelsgade med specialbutikker og kvalitetsbutikker, popup-butikker, udstillinger og caféer. Gaderummet bliver mere enkelt, men det er fortsat symmetrisk opbygget med en trafikzone i midten, udstillings- og inventarzone på begge sider og en gangzone langs butiksfacaderne.

Landskabsarkitekt Preben Skaarup har tegnet projektet, mens entreprenørfirmaet Arkil-Stürup udfører den nye belægning.

FILMBYEN I AARHUS

Aarhus Kommune er både bygherre og arkitekt på det nye byrum i Filmbyen i Aarhus, der ligger i et gammelt industri- og havneområde, som i disse år er under omdannelse til en særlig bydel med plads til kunst, kultur, erhverv og social aktivitet. Materialerne i Filmbyens nye byrum

entreprenøren var forbi Filmbyen i Aarhus sidste efterår.

entreprenøren

DAN JORD UDFØRER BYGGEMODNING AF ERHVERVSOMRÅDET VED FILMBYEN VED AARHUS HAVN

I Sydhavnskvarteret i Aarhus er Dan Jord A/S i fuld gang med byggemodning af et større erhvervsområde ved udvidelsen af Filmbyen, den såkaldte Filmby 3 og Jyllands Postens nye domicil. Opgaven er lidt special, da både Filmby 3 og Jyllands Postens bygninger stod mere eller mindre færdige, da Dan Jord i sommerens løb gik i gang.

Samlet set omfatter entreprisen bl.a. etablering af ny svingbane på Sydhavnsgade, nye pladser og vej i granitbrosten, støj- og asfalt og betonfliser, trappeanlæg samt plantebede.

Bygherre er Aarhus Kommune og Rambøll Danmark er rådgiver.

PALET AF FORSKELLIGT ENTREPRENØRARBEJDE

Selvom opgaven officielt hedder "Byggemodning Filmby3", er det en lang række forskellige entreprenøropgaver, som skal udføres, men selvfølgelig også traditionel byggemodning.

Først skulle al eksisterende befæstelsestøjet og belægninger ryddes og der skulle afgraves og bortkaffes mere end 10.500 tons jord. Dette blev yderligere kompliceret af, at en del af jorden var stærkt forurenet med bl.a. cyanid, så det skulle håndteres efter skærpede regler.

Gravemaskinerne fik ikke lov at hvile, for der skulle graves 650 lbm (løbende meter) kabeltrace, hvori der blev lagt 1300 lbm tomrør. Der skulle etableres 400 lbm kloakrør og ca. 40 brønde skulle sættes op tilsluttes.

Efterfølgende var det tid til at få fyldt op igen med først 2.000 m³ bundsikring efterfulgt at ca. 6.000 m³ stabilgrus. Oven på alt dette skulle der udlægges 1.700 m², groft, der som bekendt forstærker og stabiliserer, inden belægningen kommer på.

STATUS 1. NOVEMBER

Nogenlunde så langt var Dan Jord A/S kommet, da entreprenøren var på besøg omkring 1. november, så der var/er stadig en del der skal lægges, inden arbejdet kan afleveres omkring nytår eller lidt efter.

Der skal asfalteres et areal på ca. 2.600 m², sættes ca. 100 lbm. kantsten i granit, lægges betonfliser på et areal svarende til 800 m² og ikke mindst sættes granitbrosten på ikke mindre end 2.700 m².

GRØNT PÅ HAVNEN

Det er efterhånden almelt kendt, at herlighe... flue- og asfaltbelægninger kan være nok så flotte, men hvis der ikke er grønt for øjet, kommer det til at se lidt goldt ud, derfor indeholder entreprisen som nævnt også beplantning.

Til etablering af højbede bruges ca. 900 lbm sortensilkantsr, der pålykkes ca. 2 000 m³ fjord og hvori, der bliver plantet ca. 85 træer i alletræsmidt, som er udvækst til at give træer i byrum de bedste vækstbetingelser, da grønningen i blandingen opløses i takt med behovet.

Et areal på ca. 1.000 m² skal

En 17,5 ton Hydrema dumper tager sig et velfortjent hvil, efter at have været med til at transportere over 10.000 ton jord væk fra byggepladsen, og arbejdsdage sammen mangede bundsikring, stabilgrus og nijord rundt på byggepladsen.

entreprenøren

Et par af de ca. 40 brønde, der er blevet etableret på området, ligger af 2 Dan Jord-folk. Det er Jyllands Postens nye domicil til venstre og den nye Filmby3 til højre i billedet.

klargøres og så med gøres og når bænke og affaldsposnde er etableret, mangler "kun" belysning, kantbanea/mærkninger, vejsalte, stelelet og skilte for at Dan Jord A/S kan fælede området med et "mission completed".

Det kan de så alligevel ikke helt, for med i entreprisen er pleje og vedligeholdelse af træerne i 3 år efter etablering.

VI UDFØRER ARBEJDET PÅ FILMBY AARHUS

DANJORD
DAN JORD A/S

ENTREPRENØR, ANLÆGSGARTNER, BROLÆGGER, AUT. KLOAKMESTER
JERES PROFESSIONELLE SAMARBEJDSPARTNER

Dan Jord A/S, Vængevej 8, 8240 Risskov
Tlf. 86 21 26 55, CVR.: 77252614, www.danjord.dk

29

Lytt Architecture er indstillet for arbejdet med at perimetersikre Amalienborg Slotsplads.

entreprenøren

BRONZEPULLERTER SIKRER AMALIENBORG SLOTSPLADS

SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN ER GÅET I GANG MED ET PROJEKT, DER SKAL SIKRE, AT AMALIENBORG SLOTSPLADS BLIVER MERE FREDELIG OG SIKKER AT FÆRDES PÅ FOR BÅDE TURISTER OG BEBOERE I FREDERIKSSTADEN

Indgangsvejene til Amalienborg Slotsplads skal sikrest med pullerter, og når projektet står færdigt, vil det ikke længere være muligt at krydse slotspladsen i bil, taxa eller bus.

Slots- og Kulturstyrelsen har allerede lagt hul på projektet, hvor der bliver opsat i alt 13 pullerter i hver indgang til Amalienborg Slotsplads. Pullerterne vil hindre adgang for køretøjer, der ikke hør til arrivale på Amalienborg og slotspladsen.

Beslutningen om at opstille pullerterne på slotspladsen skete på baggrund af en sikkerhedsanbefaling fra PET, der i 2017 anbefalede en række hastighedsdæmpende foranstaltninger på offentlige pladser i København. Det har siden 2017 været opstillet såkaldte betonrigtige ved indgangene til Amalienborg Slotsplads, som nu bliver erstattet af en permanent og smukkere løsning.

SIKKERHED PÅ PLADSEN

Amalienborg er en af de mest besøgte severdigheder i København, og tusindvis af mennesker fra ind- og udland færdes i området særligt i sommermånederne, ved kongelige fødselsdage, og når Den Kongelige Livgarde har vagtskifte. Vi skal selvfølgelig sikre, at det er trygt og sikkert at færdes på pladsen, og det er der-

for blevet besluttet at opføre en permanent sikring af slotspladsen ved at opstille pullerter ved de fire indgange til slotspladsen, så der er fuldt overblik over, hvem der kører ind og ud", siger Vicedirektør Nikolaj Jensen, Slots- og Kulturstyrelsen.

Udover at sikre Amalienborg Slotsplads og give turister, beboere i Frederiksstaden og Den Kongelige Livgarde en optimal beskyttelse, når de færdes på slotspladsen, vil der blive lagt ny brostensbelægning ved flere af indgangsvejene til pladsen, og mere end 60 skibe og trafikarler ved indgangspartierne til pladsen bliver fjernet. På den måde bliver det samlet set en ny, smukkere og mere fredelig oplevelse at besøge slotspladsens bilde for øjne og øren.

BRONZE BINDER PLADSEN SAMMEN

De i alt 52 stålpullerter bliver beklædt med bronzekapper, der hæv en høj, æstetisk kvalitet, og pullerterne er medtyggetligt tilpasset stedet og kommet derfor ikke til at fjerne fokus fra oplevelsen af Amalienborg og slotspladsen.

"Det har været vigtigt for os, at pullerterne ikke virkede forstyrrer oplevelsen af Amalienborg Slotsplads. Derfor har vi valgt et design, der trækker en lige linje fra de bronzebeklædte pullerter

til den franske billedhugger Sallys rytterstatue i midten af slotspladsen for at ende ved Fmalienborg obelisker i Amalienhaven", udtaler Nikolaj Jensen

KLASSISK MATERIALE

Brosten er et klassisk materiale, som også spiller godt sammen med et moderne design, og pullerterne er designet med indbygede trafiklys, der afgiver et diskret lys på sene aftener og om natten. Brostenslapperne vil blive monteret på pullerterne i begyndelsen af 2020.

GHB Landskabsarkitekter har været totalrådgiver for Slots- og Kulturstyrelsen på arbejdet med de nye adgangsvej til Amalienborg Slotsplads. Anlægsarbejdet udføres af Scheller. Hougaard & Petersen, og pullerternes bronzekapper udføres af Peter Jensen Bronzestøberiet i Roskilde.

Projektet, der forventes at være afsluttet omkring årsskiftet, er blevet til i et samarbejde mellem Kongehuset, Københavns Kommune og Slots- og Kulturstyrelsen.

FAKTA OM PROJEKTET

Slots- og Kulturstyrelsen er bygherre på projektet. Det er styrelsen, der er ansvarlig for den udvendige vedligeholdelse af Amalienborg og vedligehold af Amalienhaven.

Københavns Kommune er grundejer og ejendomsdigheed for Amalienborg Slotsplads. Ændringerne af slotspladsen er godkendt i Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune.

Der vil blive opsat i alt 52 pullerter, der bliver overtrukket med en bronzekappe. Valget af bronze binder pullerterne ved indgangspartierne sammen med brostenslyrhvirvlen af Frederik d. 5., der blev skabt af den franske billedhuggere Saly i 1771, og Prinsdonros italienske bronzeengler i

Det er bl.a. for at beskytte Den Kongelige Livgarde at pullerterne bliver anlagt. Foto: Carsten Snejbjerg

Amalienhaven, der blev indviet i 1983.

Amalienborg Slotsplads vil fortsat være gågade-zone, men fremover vil der ikke være mulighed for bilister at krydse pladsen. Det vil fortsat være muligt for både cyklister og de lidt større kassevognscyklere at cykle over slotspladsen.

Slentae, der bruges til belægning i de nye indgangspartier, er genbrugssten, der stammer fra projekter som for eksempel omlægningen af Israels Plads i København.

I efteråret 2019 havde entreprenøren fokus på brolægningen og pullerterne på Amalienborg

er en blanding af nyt og gammelt, men med et moderne og rustikt udtryk med klare referencer til det gamle havne- og industrikvarter. Filmbyens og Jyllands-Postens nyopførte bygninger står på hver sin flade af store kostede betonfliser, som omkranser bygningerne og sikrer god tilgængelighed. Kløvede, genbrugte brosten er valgt som et gennemgående materiale til at samle byrummet og understøtte stedets særlige karakter og stoflighed. Ved indgangene til Filmbyen og i passager mellem husene er der indarbejdet jetbrændte brosten, der i samspil med de kløvede brosten fungerer som plane ganglinjer og naturlige ledelinjer. Det rustikke udtryk understøttes yderligere med stålkanter, vandrender, lysmaster og byinventar i cortenstål og massivt tømmer.

Brolægningsopgaverne er udført af Dan Jord.

PERIMETERSIKRING AF AMALIENBORG SLOTSPLADS BLEV VINDEREN

Lytt Architecture blev indstillet til Brolæggerprisen 2020 for deres faglige viden og interesse for brolæggerfaget. Arkitektfirmaet har flere gode projekter med brolægning på cv'et, herunder Klimabyen Middelfart og perimetersikring (områdesikring) af Christiansborg Slotsplads og Amalienborg Slotsplads.

Perimetersikringen af Amalienborg Slotsplads består af et pullertanlæg ved alle fire indgangsveje til pladsen. Pullerterne er "gemt" i specialproducerede bronzekapper og nogle af pullerterne kan sænkes ned i jorden og tillade passage med køretøjer.

Dele af brolægningen på adgangsvejene var skjult under et tyndt lag asfalt, som nu er skrabet af, og brolægningen er omlagt ved hvert pullertanlæg. Der er suppleret med brosten fra omlægningen af Christiansborg Slotsplads. Ligeledes er der lagt bordur- og faskansten i oprindelig stil.

Scheller, Hougaard & Petersen har udført brolæggeropgaven på Amalienborg Slots plads ved hjælp af den traditionelle håndværksmetode, dvs. uden bundopbygning, og hvor brostenene er sat i et tyndt lag sættegrus på den gamle fyldjord.

OM BROLÆGGERPRISEN

Brolæggerprisen uddeles til en bygherre, rådgiver eller arkitekt, der med et eller flere projekter har vist nytænkning og iderigdom i forbindelse med belægningsarbejdet.

Komiteen lægger vægt på kreativitet, valg af materiale og den håndværksmæssige kvalitet, og derudover skal bygherren have udført et kvalificeret tilsyn.

Med prisen følger 25.000 kroner.